

Rovaniemen Törmäsen talon väkeen liittyviä ikäarvioita vuosilta 1600–1700

Hannu Matinpoika Törmänen olisi vuosien 1630–40 ruodutuksen ikäarvioiden mukaan syntynyt vuonna 1580–1590, mutta vuoden 1627 kirjauksen mukaan noin vuonna 1600. Hannu lienee ollut vähintään 25-vuotias saadessaan Törmäsen talon isännyyden vuonna 1621, joten hän lienee syntynyt ennen vuotta 1600.

Hannu lupasi poikansa Matin kniidiksi ilmolalaiselle Anders Perssonille vuonna 1646 - knihtisopimuksen korvaussumma sinetöitiin käräjillä, kuten tapana oli. Matti Hannunpoika lienee ollut sopimusta tehtäessä vähintään 15-vuotias, joten hän lienee syntynyt 1620-luvun lopulla.¹

Hannu-isäntä otti lainaa oululaiselta porvarilta Zacharias Fickeltä vuonna 1652² ja ³, minkä takaisinmaksussa hänellä oli vaikeuksia. Asia ratkaistiin siten, että Törmäsen perintötalon koko manttaalin vuotuismaksuista puolet annettiin velkojalle, kunnes velka tuli kuitattua.

Matti Hannunpoika otti viljelynsä Ounasjoen Nivan tilan vuonna 1653, joten hän välttyi sotaväkeen otolta.⁴ Kun tuli jälleen Törmäsen talon vuoro antaa mies Ruotsin armeijalle vuonna 1657, veli **Niilo Hannunpoika** joutui sotaväkeen isänsä puolesta. Niilo oli armeijan rullissa vuoteen 1672 asti. Hannu lienee kuollut vuonna 1659, sillä talossa asui seuraavana vuonna enää hänen vaimonsa tyttären kanssa.

Matin ja Niilon siskot Anna ja Kirstin ottivat uudisviljelykseen Ounasjoen Hiukan tila vuonna 1686.⁵ Kirsti jätti sittemmin talon ja Anna avioitui **Matti Matinpoika Hiukka eli Jaakkolan** kanssa. Pariskunta joutui jättämään talon ankarana katovuotena 1697, jolloin Matti kuoli ja Anna-leski joutui kerjuulle. Vuonna 1700 kymmenysluettelossa talon kirjoilla oli **Johan Törmänen**, mutta henkiveron maksajana vain Anna, joka joutui lähtemään uudestaan kerjuulle. Hiukan taloa asutti uusi suku vuodesta 1702 lähtien.

Matti Hannunpoika viljeli Nivan tilaa vuoteen 1663 asti, mistä hän muutti puolisonsa kanssa kotitaloonsa Rovaniemen kylään muutamaksi vuodeksi. Matti joutui vuonna 1666 kemijärveläisen Matti Oinaan sijaisotilaaksi. Vuonna 1671 hänen tilalleen vaihtui poikansa Erkki, joka hävisi ruotuluetteloista seuraavan vuoden jälkeen. Erkki Matinpoika lienee ollut tuolloin alle 20-vuotias, joten hän olisi syntynyt 1650-luvulla. Hän lienee joutunut sotakentille, koska ei ilmesty Kemin pitäjän veroluetteloihin.

Matti Hannunpoika Törmänen ja puolisonsa Iliana Philipintytär palasivat Kemijärveltä Rovaniemen kylälle Poikelan taloon asukeiksi vuonna 1674. Matti oli kirjoilla kylällä vuoteen 1677 asti, jota seuraavana vuotena poikansa Matti kirjattiin kylän asukiksi. **Matti Matinpoika** otti haltuunsa sukunsa aiemmin viljelemän Törmäsen talon vuonna 1678. Samanaikainen tilan veroluuvun puolittaminen lienee auttanut pitämään talon tästä eteenpäin suvun hallussa. Matti lienee ollut yli 20-vuotias saadessaan Törmäsen talon viljeltäväkseen, minkä mukaan hän olisi syntynyt 1650-luvun alussa.

Matti oli kihlautumisaikeissa vuonna 1678 Elina Pekantytären kanssa, mutta kun ilmeni, että Elinan ensimmäinen puoliso sotilaaksi Ruotsiin joutunut Hannu Hanni olikin elossa, asia vietiin käräjille. Käräjien aikaan vuonna 1679 Elinalle ja Matille oli syntynyt lapsi, joka oli henkikirjojen mukaan perheen vanhin lapsi Marja. Perheen nuoremmat lapset olivat siis häntä nuorempia eli he olivat syntyneet vuosien 1681–1689 välillä.

¹ Pohjanmaan ren tk - KO a:6 Vars. as. ptk. 1645–1649, jakso 82, sivu 75: Kemi 28.1.1646

² Pohjanmaan ren tk - KO a:8 Vars. as. ptk. 1653–1654, jakso 99, sivu 94: Kemi 12.7.1653

³ Pohjanmaan ren tk - KO a:9-9a Vars. as. ptk. 1655–1656, jakso 47, sivu 45: Kemi 12.-14.7.1655

⁴ Pohjanmaan ren tk - KO a:8 Vars. as. ptk. 1653–1654, jakso 6, sivu 3: Kemi 7. -8.2.1653

⁵ Pohjois-Pohjanmaan ren tk - KO a:6 Vars. as. ptk. 1686–1686, jakso 95, sivu 112–113: Kemi 19.-20.2.1686

Matin nuorempi veli **Niilo Matinpoika** ryhtyi Jaatilan kylän Lauri Ollinpoika Putaansuun sijasta sotilaaksi vuonna 1685. Mahdollisesti veljeksillä oli **sisko Anna**, joka oli talossa kirjoilla piikana vuonna 1681. Näiden em. kirjaamistietojen perusteella Niilo ja Anna olisivat ehkä syntyneet 1660-luvulla. Niilo tuomittiin kuudeksi vuodeksi rangaistustyöhön vuonna 1698 – linnoitustöihin joutuneet vangit eivät yleensä selvinneet hengissä.

YHTEENVETO:

1. Hannu Matinpoika Törmänen s.n. 1595 k.n.1660

- 1.1. Matti Hannunpoika s.n. 1630-l k.jälkeen 1678 – Törmäsen talon isäntä
- 1.2. Niilo Hannunpoika s.n. 1635 k.n. 1673 - sotilas
- 1.3. Anna Hannuntytär s.n. 1640 k.n. 1700 – Ounasjoen Hiukan tilan uudistilallinen
- 1.4. Kirstin Hannuntytär s.n. 1640-l

1.1. Matti Hannunpoika s.n. 1630-l k.jälkeen 1678 ja pso. Iliana Filipuntytär k.jälkeen 1675

- 1.1.1. Matti Matinpoika s.n. 1650-l k.1689 - Törmäsen talon isäntä isänsä ja vaarinsa jälkeen
- 1.1.2. Erik Matinpoika s.n. 1650-l – k. ennen 1698
- 1.1.3. Niilo Matinpoika s.n. 1660-l k.n. 1700 – kuoli sotilaana Narvassa
- 1.1.4. Kirsti Matintytär s.n. 1660-l k.1696 – tuomittiin kuolemaan

1.1.1. Matti Matinpoika s.n. 1650-l k.1689 ja pso. Elina Pekantytär s.n. 1650 k.1731

- Maria (s.1679 k.1703) – pso. Heikki Antinpoika Kunnari, Rahko s.n. 1655 k.1740
- Matti (s.n. 1681) – otettiin sotilaaksi vuonna 1705
- Anna (s.n. 1683 k.1748) – pso. Matti Juhonpoika Oja-Junkkara s.n 1680 k.1753
- Antti (s.n. 1685 k.1762) – Törmäsen talon isäntä velipuolensa Pekka Hannunpojan jälkeen
- Brita (Beatha) (s.n. 1690 k.1748) – puoliset: Heikki Juhonp. Oja (n.1691– k.n.1715), Juho Pekanpoika Sipola, Korva (n.1697–1723) ja Olli Ollinpoika Sipola, Luusua (n.1705—1756)

MAHDOLLISESTI?

1.1.3.

- Johan Törmänen (s.n. 1660–1670 - k. ei tietoa), Kemin maaseurakunta
 - koska lapset: Hans s.1699 ja Urbanus s.1706 – ei mieslinjaisia jälkeläisiä